

స మా లో చ న

జాతీయ సాంస్కృతిక పక్షపత్రిక

సంపాదకుడు : విద్వాన్ బులుసు సీతారామశాస్త్రి

సంపుటము 1

రాజమహేంద్రవరము 16-11-1977

సంచిక 2

518

OUTAMI LIBRARY
RAJAHMUNDRU

CHECKED 101

1, 16 తేదీలలో ప్రచురింపబడును.

చందా

సంవత్సరమునకు రు 10-00.

అర్ధసంవత్సరమునకు రు 5-50.

విజ్ఞప్రతి 50 పై.

—* ఈ సంచికలో *—

38254

సూర్యరాయాంధ్ర నిఘంటువు - పునర్ముద్రణము	1 - 2
మన దేశరక్షణ	3 - 8
సంస్కరణము	8 -
గ్రంథ సమాలోచన	9 - 12
సమాలోచన ఆవిష్కరణోత్సవ సభ	13 - 14
పల్వెల కొప్పలింగేశ్వర స్తుతి	15 - 16
శ్రీ భారతాంబ దాస్యవిమోచనము - గ్రంథ విమర్శ	17 - 19
ఈ పక్షంలో...	20 - 21
సమాలోచన - శుభాకాంక్షలు	22 -
రచయితలకు	

* ప్రకటనరేట్లు వివరములకు సంపాదకులకు వ్రాయవలయును.

శ్రీ సూర్యరాయాంధ్ర నిఘంటువు -

పునర్ముద్రణము

పితాపురం మహారాజావారి మహాదార్యముతో 1930 లో ఆరంభింపఁబడి, అనేక పండిత ప్రకాండుల నిరంతర కృషితో కొనసాగి పఁచిన పై నిఘంటువు 'అ' నుండి 'న' వఱకు 1949 నాటికి నాలుగు సంపుటములుగా ప్రకటింపఁబడినది. జమీందారీల రద్దు మున్నగు కారణములచే అనంతరము నిఘంటు కార్యాలయము ఎత్తి వేయఁబడినది.

సువిశాలమైన వాఙ్మయ సముద్రమును మధించి పండిత శిఖానులు చాలవఱకు మిగిలిన సంపుటముల వ్రాతను పూర్తి చేసియుండిరి.

తరువాత శ్రీ గిడుగు వేంకట సీతాపతిగారి కృషివలన 5, 6, 7 సంపుటములు వెలుగుచూచినవి. అంతటితో 'ప' నుండి 'వై' వఱకు పూర్తియైనది. 'శ' నుండి 'హ్య' వఱకుగల 7 వ సంపుటపు అనుబంధము 1972 లో ముద్రణపూర్తినొందినది. ఈవిధముగా సీనిఘంటువు సామూర్ణ్యరూపము సంతరించుకొన్నది. ఈఅనుబంధ మిట్లు ప్రచురింపబడుటలో ఉద్దండపండితుల నేతృత్వ మున్నట్లు ఆ అనుబంధపీఠిక వలనఁ దెలియుచున్నది.

లక్షలకొలది ధనము వ్యయమై, సంవత్సరముల తరబడి మహా పండితుల నేతృత్వ దీక్షతో రచింపఁబడి వెలువడిన యీనిఘంటువు సర్వ సమగ్రముగను, సప్రమాణముగను నుండు అత్యంత సహజము, శబ్ద స్వరూప నిర్ణయములతో, చక్కని పెక్కు ఉదాహరణములతో, నిదచిన్నతరహా విజ్ఞానసర్వస్వమువలె వాఙ్మయోపాసకుల కత్యంతోపకారకమై వెలయుచున్నది. ప్రాచీన కవితావైభవము నర్థము చేసికొనుట కుపకరించు నిట్టి బృహద్ద్రంధము వెలువడుటకుఁ గారకులైన మహారాజావారి కీర్తి యజరామరము. పండితుల కృషి అత్యంత శ్లాఘాపాత్రము.

సంపుటముల మధ్య ప్రచురణకాలవ్యవధి అధికముగ నున్న కారణమున నిపు డన్ని సంపుటములు లభ్యమగుటలేదు. ఉన్న కొన్ని సంపుటములైనను వెంటనే వెలయిచ్చి తీసికొనుటకు దగిన సౌకర్యములేదు.

అన్ని సంపుటములును ప్రభుత్వపక్షమున పునర్ముద్రణము గావించి ప్రచురించుటకు ప్రయత్నములు జరగుచున్నట్లు వినుచున్నాము. ఆ కృషి జయప్రదమై అన్ని సంపుటములు నేక కాలమున లభించు నేర్పాటు జరగినచో మన ప్రభుత్వము వాఙ్మయమునకు మహోపకారము చేసినట్లగును.

అట్టి పునర్ముద్రణము విషయమున నొక్క-సంగతి గమనింపవలసి యున్నది. భ్రమ ప్రమాదములు మానవసహజములు గనుక నచట చట కొన్ని చిన్నపొరపాటులు దొరలియున్నవి. ముఖ్యముగా 5, 6, 7 సంపుటములలోను, మఱింతగా 7 వ సంపుటపు అనుబంధమునను నవి తొంగిచూచుచున్నవి. కొన్ని ముఖ్యములైన పదములే గృహీతములు కాలేదు. అకారాదిక్రమము తప్పినచోటులును గలవు. మొదటి సంపుటములలో పాటింపఁబడిన క్రమము చివరివఱకు ఒకేరీతిగా పాటింపఁబడలేదా యనిపించుచున్నది. వీని ముద్రణకు దోడ్పడిన వారందఱు ప్రముఖ విద్వాంసులే ఐనను పూర్తిసమయము సీకార్యమున వినియోగించు ఏర్పాటు జరిగియుండనందున ఈ యలఁతి దోషములు మిగిలియుండవచ్చును.

మొదటి సంపుటముల నిర్మాణమునఁ బనిచేసిన ప్రముఖపండితులలో శ్రీ మధునాపంతుల సత్యనారాయణశాస్త్రి, శ్రీ బులుసు వెంకటేశ్వరులు, శ్రీ దువ్వూరి సూర్యనారాయణశాస్త్రి, శ్రీ చిలుకూరి వీరభద్రశాస్త్రి మున్నగువారు కొందఱి పటిటి సోత్సాహులై యున్నారు. వారిలో కొందఱు విశ్రాంతజీవితము గడపుచును ఉన్నారు. అట్టివారి సహకారమును స్వీకరించి, పొరపాటులను సవరణచేయించి, ముద్రించినచో నీ నిఘంటువు మఱింత తేజోవంతమై వెలయఁగలదు. *

మ న దేశ రక్షణ

అనువాదకులు : శ్రీ సి. నరసింహాచార్యులు, ఎం. ఏ., ఎమ్. యిడి., బి. ఎల్.

మూలరచన : కీ. శే. డాక్టరు జి. యస్. రాజు (కల్పలు రాజు)

మాజీ కేంద్ర ఉపమంత్రి.

ప్రపంచమునం దెల్లెడలను కయ్యమునకు కాలుచువ్వు మన స్తత్వముతో దేశము లన్నియు బిగిసిపోవుచున్నవి. మన పౌరుగుదేశములు తమ ఆయుధబలమును, వైద్య బలమును సర్వవిధముల అనువు చిక్కినదే తడవుగ తమ శక్తినుపారము పెంపొందించుకొనుచునే యున్నవి. మనదేశమున ఆంతరంగిక కలహములు మన ఉనికికే భంగము కలిగించుచు బెడరించుచున్నవి. ఈపరిస్థితు లన్నిటిని దృష్టియందుంచుకొని, ఏమరుపాటు వీడి గమనించినచో మన దేశీయరక్షణకై మన మాచరింపవలసిన కృషి సమస్యపై దేశమంతయు దృష్టి కేంద్రీకరించుట తత్క్షణిక ర్తవ్యమై యున్నది.

మన దేశరక్షణ, మన విదేశసంబంధ విధానములో నొక సమగ్ర భాగమై యున్నది. శ్రీ జవ్హర్ లాల్ నెహ్రూ అతిసమర్థతతో, పంచశీల సిద్ధాంతముపై నాధారపరచి మన విదేశవిధానమును నిర్మించిరి. శత్రువులు లేకుండుటయు, మనతో నెప్పుడైన ఘర్షణకవకాశముండు దేశములతో విశ్వసనీయమై చిరస్థాయియైన స్నేహ సంబంధము నేర్పరచుకొనుటయు, దేశరక్షణవిధానమున నత్యుత్తమమార్గ మనుట నిర్వివాదము. మనకున్న ముఖ్యమైన సమస్యలకు పరిష్కార మేర్పరచుకొనుచు, రాజకీయసంబంధములలో నీ విధానమును నిరంతరము ఆచరించుచుండుట మన ప్రభుత్వమునకు ముఖ్యమైనవిధి. అట్లున్నను వైస్వాధికారులుమాత్రము ఎప్పటికప్పుడు యుద్ధ సన్నద్ధులై, ఆయుధములను సమగ్రముగ సమకూర్చుకొని యుండవలసినదే. ప్రపంచమున శాంతికాలము నెలయుచున్న దనగా; నానాదేశములు యుద్ధమునకు తమ ఆయుధబలమును, సంపత్తిని, సమకూర్చుకొనుచున్నవనుట యుద్ధశాస్త్రమున నొక ముఖ్య సిద్ధాంతము.

యుద్ధము వినాశనకారియైన యొక క్రీడ. అందును నేటి మారణాయుధయుగమున, ఈ అణుబొంబుల కాలమున నది మరింత దురంతమైనది. శాంతిని నెలకొల్పు ప్రయత్నములో, దేశగౌరవమని, ప్రతిష్ఠయని, అడ్డుపుల్లలు వేయరాదు. మనకు గాని, వారి యేయితర దేశమునకు గాని, ఆయుధవిస్త్రవ మొక్కటే శాంతికి ఏకైకమార్గము. కాని అట్టి సుఖప్రదమైన భవిష్యత్తునకు ఎట్టి సూచనలుగాని, ఊహించుట కవకాశ పరిస్థి

తులు గాని ఎచ్చటను కానరాకున్నవి. అట్టి తరుణమున మన ప్రభుత్వ మాచరింపవలసిన విధి సుస్పష్టము. మన దేశమున ప్రతిప్రాంతమున రక్షణకు ఏర్పాట్లు చేయవలసియున్నది. మన ప్రభుత్వ మీవిషయమున విఫలమైనచో తన అధికారమును గోల్పోవుటే కాక మనదేశము తక్కినదేశములతో కలసి మేలసి, కాంతియుతముగ మనుటకుగల అవకాశములను భగ్నముచేయు పరిస్థితులను కల్పించును.

మనము ఉద్ధాటించిన విదేశీయవిధానముతో సమన్వయము కలుగునట్లును, మన దేశీయ సాంస్కృతిక సంప్రదాయములకు భిన్నము కాకుండునట్లును, మన రక్షణ విధానమును నిర్ణయించుకొనలెను, దీని ననుసరించియే ఎట్టి ఆధిక సంఖ్యాక - దాడినైనను ఎదిరించి త్రిప్పికొట్టగల సామర్థ్యమును సమకూర్చుకొనవలెను. దీనినిబట్టి మన సైన్యముకాని, విమానదళములుగాని మన సరిహద్దులు దాటి పొరుగువారి ప్రదేశములలో ప్రవేశించుటలో మొదటివి కాగూడదు. సిద్ధాంతము ననుసరించి, పరులను ఎదిరించుటే రక్షణకు ఉత్తమమైన మార్గము. కాని నేటి అణుశక్తియుగమున, మారణ మహాయంత్ర కాలమున సీసిద్ధాంతము విఫలమైనది. కావున రక్షణబలమును వృద్ధిచేయు మార్గమువలననే శత్రువును బాధించుట ఉత్తమమార్గమై యున్నది. రక్షణకుచేయు సన్నాహములు నిర్వృంధ్యముగ నుండవలెను. యుద్ధమున సర్వము నూటిగా నుండవలెను. ఏదిచేసినను సంపూర్ణముగ నుండవలసినదేశాని అంతాధికారమున కక్కురితి మార్గమున నుండరాదు. దేశప్రజల అందరను ఏనోయొక విధముగ నీకార్యక్రమమున నిమగ్నులు కావలసివచ్చే. యుద్ధమునకు దయాదాక్షిణ్యము లుండవు. కావుననే దేశప్రజల అందరను, అందును ముఖ్యముగా విద్యాధికులు, మన ప్రభుత్వ విధానములను కార్యక్రమములను, వానివలన నుద్భవించిన పరిణామములను కాలక్రమమున గలుగు పరితమములను, గూర్చి సంపూర్ణముగ తెలిసియుండవలెను. అట్లున్నప్పుడే, మనకు మన దేశీయ ప్రజలనుండి, సంపూర్ణముగాను, హృదయపూర్వకముగాను, సహాయ సహకారములు లభించునను విశ్వాసము కలుగును.

పూర్వపు యుద్ధవిధానమునే యవలంబించుచు, మహాసైన్యమును సమకూర్చుకొనుటయో? లేక ఆధునిక పద్ధతులపై శాస్త్రీయవిధానమున ఆయుధ సామగ్రిని సమకూర్చుకొని, స్వల్పసైన్యముతోనే సరిపెట్టుకొని యుండుటయో? యను విషయమున యుద్ధనిపుణులైన నాయకులయందే ఏకాభిప్రాయ మింతవరకు సేర్పడలేదు. ప్రపంచమున నగ్రశక్తులైన (రష్యా, అమెరికాలు) దేశములు ఈవిషయమున తుదినిర్ణయమునకు రాలేదు. కావుననే ఇరుదేశములవారు ఒకనొక లెక్కలేనంత సైన్యమును సేకరించుచు, వేరొకనొక ఆధునాతన యంత్రములతో నిర్మింపబడిన మారణ యంత్రములను నిరంతరము సేకరించుచునే యున్నారు. ఇరుదేశములవారును తమ శాస్త్ర పరిజ్ఞానమునంతను వినియోగించి కర్మాగారములలో నాయుధములు నిర్మించి గుట్టగుట్టలగు పోయించున్నారు.

హైద్రాబాదు బాంబులు మొదలైన వానితోనూ ప్రపంచమునంతను అనేక పర్యాయములు భస్మముచేయగల ఆయుధసామగ్రి వారివద్ద నున్నది. కావున వారు పూర్వకాలపు యుద్ధపద్ధతిని గాని, ఆధునిక విధానమునగాని, యుద్ధమునకు సంసిద్ధులై యున్నారు.

పాకిస్తాను, చైనాదేశములు, ఒక్కొక్కటిగా గాని, ఊమ్మడిగా గాని మనపై దాడిచేసినచో మనమునుంచి పవలసిన యుత్తమమార్గ మేమినియన్నదే మనసమస్య. అగ్ర రాజ్యముల మన కెట్టి సహాయము చేయునని కాని, వారి ప్రవర్తనా విధాన మేమనికాని, తర్కించక; మనకాళ్ళపైనే మనము నిలవవలసియుండినచో, మనము దానికిసంసిగ్గు లమై మన ఏర్పాట్లు మనముచేసికొని, అట్టిముట్టడికి సర్వసన్నద్ధులమై యుండవలెను. మనము మనలను రక్షించుకొనుటకు సమర్థులమే. మనకు కావలసినంత సాయుధబల మున్నది. సైనికులు తమలోని క్రమశిక్షణను, తరిఫీదును ఇదివరలో నిరూపించుకొని యున్నారు. వారి ధైర్య సాహసప్రవృత్తికి మనమెంతయో గర్వించవలసియున్నది. యుద్ధసైన్యాధికారులు అసంఖ్యాకమైన పరిశీతులలో నెట్టి అగ్నిపరీక్షలైనను నిలిచి పేరెన్నిక గన్నవారు. మనకెందరో మేధావంతులైన వారును, కాస్త్రపరిజ్ఞానము గలవారును, మార్పుచెందుచున్న ఆయుధ నిర్మాణరహస్యములు తెలిసినవారునున్నారు.

సైనికబల మెంత తోడైనను, దేశీయులంత కృతనిశ్చయములై ఆత్మశక్తిగల వారైనను ఈయుగమున ఆయుధబలమే, అందును ప్రత్యేక పద్ధతులపై నిర్మించబడిన ఆయుధబలమే జయపజయములను నిర్ధారణ చేయుచున్నదనుట సర్వవిదితము. ఆ శక్తి దేశచరిత్రలనే మార్చివేయుచున్నది. ఆయుధబలము వల్లనే జయముపొందిన సంఘటన లెన్నోయున్నవి. మొదటి ప్రపంచసంగ్రామమున టాంకుల ప్రభావమును, రెండవయుద్ధమున విమానబలము, ఆటంబాంబుల శక్తియు, అగ్రరాజ్యముల విధి వ్రాతను నిర్ణయించినవి.

యుద్ధకాలమున సైన్యములు, టాంకులు, భారమైన ఆయుధవాహనములు, విమానదళము, ముందునకు త్వరితగతినై పోవలె నన్నచో; క్రమపద్ధతిలో నిర్మించిన రహదారిమార్గములు లేనిదే వీలుపడదు. దీనికి రాదారులుకూడ అతిముఖ్యములు. సైన్యమును ఆయుధదళ రక్షితమైన వాహనములలోనే స్థలాంతరములకు పంపవలసియుండును. వీనిలో నేదిలోపించినను నేటి సైనికదళము ఆత్మనాశకారి యగును. నేను యుద్ధములు అక్షరాల, చక్రములపైని, రెక్కలపైని, జరుగుచున్నవి. సైన్యములను త్వరితగతినై ఆయాచోట్లకు పంపుట అతిముఖ్యము. అనగా రైలుమార్గములు, రోడ్లు, విమానములు ననువానిమూలమున సైన్యరవాణా జరుగవలెను. జంతువుల సహాయమున రవాణాకూడ విస్తరింపరానిదే.

రవాణా విధానములు, రహదారులును సక్రమముగ నిర్మించుకొన్నవారికే యుద్ధములలో జయము కలుగు నని నూటవీబది ఏండ్లకు పూర్వము నెహెలియను చెప్పి

యన్నాడు. అదినేటికిని సత్యమే. రవాణాకు అనువగు సర్వమార్గములు వైన్యాధి కారములూ నుండవలసినదే. అనగా ప్రజాసామాన్యమున కేర్పడిన రైల్వేలు, విమాన ములు, విద్యుత్ కర్మాగారములు, తదితర కర్మాగారములు అతిస్వల్ప వ్యవధిలోనే వైన్యాధికారుల వశము చేయుటకు అనువగు రీతిగా నిర్మించుకొనవలసియున్నది. ఈ రహదార్లు, రవాణామార్గములు, అన్నియుగాని, అధికభాగముగాని, శత్రువుల దాడిచే నాశనముచేయబడును. విమానములు సులభముగ దిగుటకు సి మెంటురోడ్లు దేశమునం దంతటను, ఎన్నోచోట్ల నిర్మించవలెను.

ఈకార్యక్రమములలో నతిముఖ్యమైనది శత్రువులతో కూర్చి నిర్మించిన విమాన దళము. ఈదళము సాధ్యమైనంతవరకు శత్రువుల విమానబలమునకు సాటియగునడిగా నుండవలెను. వీటిలో పెక్కురకము లున్నవి. మైరేజ్ ను పాకిస్థాను ప్రాప్తమైంది సం పాదించుచున్నది. ఇది F 104 కన్నను, ఆమెరికా విమానములలో నుపయోగించిన పొంటంలకన్నను మిన్నయైనది. ఇది రక్షణకు అనువై; తక్కువవ్యయముతో పని చేయ వీలుపడును. దీనిని నడుపుటకు స్వల్పసంఖ్యలో నిపుణులు సరిపోవుదురు. బాంబరు విమానము శత్రువైన్యనాశనమునకే యుపయోగపడును. కాని ఇది నాశన మైనచో నధికనష్టము. దీనిపై పనిచేయుటకు విమానమునకు పదిమంది యవసరము. ఇది సర్వసాధారణముగా శత్రువులచే భేదించబడుచునే యుండును. అనగా మనకు కొన్నివేల సంఖ్యపై విమానదళము పురోగమించుచున్న కల్పాలమునకు ఎంతో సహాయకారిగ నుండును. మన సముద్రతీరమునంతను సురక్షితముగా నుంచగలదు. అప్పుడు సముద్రతీరములం దుంచబడిన అతిదూరవస్తు భేదనమునకై ఏర్పరచిన శత్రువులు నావికాదళమును రక్షించుటకు వీలగును.

ఓడలను భేదించు టార్పెడోబోట్లు ఎంతోవిలువైనవి. వాటిని తయారుచేయుట కగు వ్యయముస్వల్పము. వాటిని ప్రయోగించుటకూడ నులభమే. మన సముద్రతీరము నంతను రక్షించుకొనుటకు ఈ ఆయుధములు మనకు అదర్శపాయమైనవి. గణనియ మైన నావికా దళమును ఏర్పాటుచేసికొనుట మన కిప్పుడు సాధ్యముకాదు. ఇది దీర్ఘకాలిక ప్రణాళికలో చేర్చదగినది.

పాలికాప్తర్లుకూడ వైటరు విమానములంత ముఖ్యమైనవే. ఇవి నేలపై దిగుటకు వికాలప్రదేశ మవసరము లేదు. తేలికయైన సామానులను తీసికొనిపోగలవు. వైనికు లను ఎచ్చటికైనను శీఘ్రముగా కొనిపోగలవు. యుద్ధమున తుతగాత్రులైనవారిని త్వరితముగ తీసికొనిపోగలవు. వీనివలన 10%నకు పైగా మృత్యువునుండి రక్షింపబడు చున్నారు. రాదారుచే నివి కనుగొనబడవు. మనము అణుబాంబులను నేకరించక పోయినను, అగ్రదేశముల సహాయము కోరకపోయినను, కనీసము మన ప్రజలను రక్షించుకొనుటకైనను ఏర్పాట్లు చేయనిండు.

ప్రేమినిముగా దేశప్రజల రక్షణకై సమగ్రమైన ఏర్పాట్లు చేయటకు పనిచేయాలనుకుంటున్నాను. ఆ కార్యక్రమమును తత్క్షణమే ఆచరణలోనికి తెచ్చాలనుకుంటున్నాను. ఈ కార్యక్రమము చాలకాలముక్రితమే పూర్తిచేసి యుండవలసినది. ఇప్పటికైనను కాలముమీరిపోలేదు. ప్రతిగ్రామమును నీ మేటలతో రక్షణగృహములు నిర్మించుట, కొంతకాలమువరకు ననుసరిపడు ఆహారపదార్థములను సేకరించి జాగ్రత్తచేయుట, ప్రత్యామ్నాయ పదార్థములలో నీటివసతుల సేర్పరచుట, నూగులు త్రవ్వించి యుంచుట, బాంబులుపడు సమయములలో ప్రజానీకమును పల్లెలకు తరలించుటకు ఏర్పాట్లును, కావాలను. లోయలు, పర్వత సానువులు, క్రిందిభాగములు, కొండనూరు, సారంగములు ఊపయోగములోనికి తెచ్చి ప్రభుత్వ కార్యాలయములకు ప్రత్యామ్నాయ ప్రదేశములను తత్క్షణోపయోగములోనికి తెచ్చునట్లు చేయవలెను. పౌరులకు ధైర్యము కలిగించి అల్లకల్లోలములో పడకుండ చేయుట కవి సర్వధా ముఖ్యమైనవి. ప్రజాబాహుళ్యములో భయవిహ్వలత కలుగకుండ చూడవలెను. శత్రువులు విమోచనములనుండి బాంబులు విసిరి ప్రజలను కలతపరచినపుడు ప్రభుత్వము శత్రువశమగుటే మేలు. ప్రభుత్వము లొంగిపోవుటకు ప్రజలు బలవంతము చేయవలెను. సింగపూరు ఏగులలో ఏగుదినములు యుద్ధము జరిగినపుడు ఈపరిస్థితులే ఏర్పడినవి. పౌరులు 40 వేలమంది చనిపోగా, నిరుపేక్షములవారును సైనికులు 10 వేలమందియే మరణించిరి. అప్పుడు ప్రజలు బలవంతముపై సింగపూరు ప్రభుత్వము జపాను సైన్యాధికారి వశమయ్యెను. ఆటంబంబులతోడియుద్ధమున జయమునగా, మనము మనప్రజలను మృత్యువువారతబడకుండ రక్షించుకొనుటే. వీరితోపాటు శాస్త్రీయజ్ఞానమును, పరికరములను, కూడ వీలైనంతవరకు రక్షించుకొన్నచో, యుద్ధానంతరము జీవితమును పునఃప్రతిష్ఠ కావించుకోవచ్చును.

రక్షణావసరములను విధానమును విఫలీకరించుటకు చిన్న వ్యాసమున మీలు పడదు. కొన్ని ముఖ్యవిషయములను నొక్కిచెప్పవచ్చును. మౌనపుని మేధాశక్తి యనంతమైనది. మౌనపుడు చంద్రునిపై గాలిడినా దన్ను, అతడు విజ్ఞానశాస్త్ర సహాయముతో చేయలేని డెన్నునది? ప్రపంచమునంతను నాశనము చేయుటగాని, స్వర్గతుల్యముగా చేయుటగాని అతనిహస్తగతమైయున్నది.

రెండవ ప్రపంచయుద్ధమునకు కొంచెము ముందే వాట్సన్ వాన్ మహేశయుకు రాధారయంత్రమును కనుగొనెను. దీనిని సముద్రతీరముందు నెలకొల్పుటచేతనే జర్మనీతోడి యుద్ధమున ఇంగ్లండు బ్రతికి బయటపడినది. అట్లుకాకున్న యుద్ధానంతరము బ్రిటిషుచరిత్ర ఎంతయోభిన్నముగా నుండెడిది. వేరొక యుద్ధాహరణము. యుద్ధములో జర్మనీపై బాంబులవర్షము కురిపించరా దని బ్రిటిషు విజ్ఞానశాస్త్రవేత్తలు చెప్పిరిను, సైన్యాధికారులకును, సలహా ఇచ్చిరి. ఎంతో హరించిరి. దీనివలన నష్టములేవదలెడిది. అట్లేజరిగినది. ఈబాంబుల వలన 5 లక్షలమంది జర్మనులు, మరణించిరి.

చిరి కాని మిత్రమండలికి లక్ష అరువది వేల విమానములు నాశనమయ్యెను. వాటిని సదువు చోదకు లంతి మొందిరి. జర్మనులు మాత్ర మొక్క అడుగైనను జంక లేదు. జ్ఞానశాస్త్రజ్ఞుల అంచనా ఎంతయో సరిగా నున్నది గదా!

Electronic కంప్యూటర్లను కనిపెట్టుటతో నావికాదళము వారి శత ఘ్నుల ప్రయోగము అత్యంత సులభమును గురి తప్పనిదియు నగుచున్నది. ఈ కంప్యూ టర్లు రాకవూర్వము నూటికి పదిసార్లును గురి తప్పిపోయెడిది. కనుక ఆయుధ నిర్మాణ విధానములో శాస్త్రజ్ఞులు కష్టించి పనిచేసి, నూతనమైనవి కనుగొనుటకు తగిన ప్రోత్సాహమును, అక్షరణ పరిస్థితులును కలిగింపవలసి యున్నది ఇట్టి ఆయుధ ములను పరిశోధనాలయములలోను, యుద్ధభూమియందును పరీక్షించి చూచుకొన వలెను. ఇట్టిపద్ధతి ననుసరించుటచే యంత్రముల సామర్థ్యమునందు మనకు విశ్వాసము గల్గును. అంతేకాక ఆయుధములభిరుద్ధులొ నెంతయో పొదుపు సమకూడును. సైన్యాధి కారులలో స్థిరత, పురోభివృద్ధిని కోరకపోవు మనస్తత్వము, నెంతో నాశనకారి. ప్రపంచ మెంతో త్వరితగతిని దినదినము మారుచుచున్నది.

నాయకు లందరు ఈమార్పులను ఎప్పటి కప్పుడు తెలిసికొనుచుండవలెను. ఆయుధసైనిక బలములో నైతిక బలమును దృఢపరచి పరస్పరము సానుభూతి ప్రేమాభిమానములు కలుగ జేసికొనుచు, ఒకరి ఆదర్శముల నొకరు అర్థము చేసికొను చుండవలెను. ఒకరి యవసరముల నొకరు ముందుగానే యూహించుచుండవలెను. స్వయముగా విధించుకొన్న క్రమశిక్షణ విధానము ఉత్తమోత్తమము. విప్లవసైన్యము లీషయమున ఎక్కువ అనువును పొందుచున్నవి. నాయకత్వము ఇంకను విఫలముగా పనిచేయవలసి యున్నది. సైన్యాధికారి వివేకవంతుడును, ధైర్యశాలియు, నైయుండ వలెను. అతడు వివేకవంతుడైనచో అతని అధికారమున నున్న వారందరకు విశ్వాసము కలుగును. రాజకీయ నాయకునకుకూడ సీన్యాయమే సరిపడును. రాజకీయ నాయకుడు కిష్ట పరిస్థితులలో ప్రజలలో నుత్తేజము కలిగించుచు నైతికబలమును చేకూర్చును. రెండవ ప్రపంచయుద్ధమున సింగ్లాండు పూర్తిగా నాశనమైన టైలరు తలపోసిరి. చర్చిలు శంఖారావముతో ప్రజలకు పిలుపు నిచ్చి, ఈతరుణమున బ్రిటను చిట్టచివరివరకు యుద్ధము చేయుననియు, అనసరమైన ముష్టాముష్టి, కేశాకేశి, బాహాబాహి యుద్ధము చేయుదు నేకాని అపజయముతో లొంగిపోవుటమాత్రము జరగదనియు, ఘంటాపథ ముగ చెప్పెను. ఈ శంఖారావమే నూతనోత్తేజము కలిగించి దేశమును రక్షించినది. కావున సమర్థుడైన నాయకుడే దేశరక్షణము చేయగలుగును. “దేశపూర్వచరిత్రనుండి గుణసారము నేర్చుకొనని దేశము, మరల నాపరిస్థితులలో నే చిక్కుకొని నాశ మొంది తీరదు” అని చెప్పుచు నీ వ్యాసమును ముగింతును.

సంస్మరణము

— డాక్టర్ జొన్నలగడ్డ మృత్యుంజయరావు,

ఎం. ఏ., పి. హెచ్. డి.

- * శ్రీరామాయణ కల్పవృక్ష మెవఁ డాంధ్రీ నుండరోద్భవము
దారోపింపఁ దదీయ పద్యమును సమ్యక్భావ సౌరభ్య నా
నా రాజ ద్రసముల్ బుధాళి హృదయానందంబు సంధించు నా
గీరూపున్ గవి విశ్వనాథు గవితా కేళిరతుం గొల్చెదన్.
- * కవిసమ్రాట్టు, కళాప్రపూరుఁడును, 'డాక్టర్' పట్టభద్రుండు, ప
ద్మ విభూషుండు, మహర్షి తుల్యుండును, నాంద్రప్రభాభవాస్థాన స
త్కించి వర్ణుండును, జ్ఞానపీఠ కృత సత్కారుండు, బ్రాహ్మీమయ్యం
డపు నీకున్ నతి విశ్వనాథ కులదీపా ! సర్వినారాయణా !
- * విశ్వనాథు డొకఁడు విచ్చేసినాఁ డన్నఁ
బ్రాక్త నాంద్ర నుకవి వర్గ మెల్ల
నొకట వచ్చినట్లు; నుకవితయే వచ్చి
నిలిచినట్లు; రసము వొలిచినట్లు.
- * అగసార్వభౌముఁడా యనిపించుఁ దత్కావ్య
భావ సమున్నతి ప్రతిభఁ దలఁప;
అండజనాథుఁడా యనిపించుఁ దత్కావ్య
భావ మహావేగ పటిమఁ దలఁప;
ఆంబుధి ప్రభుఁ డొకొ యనిపించుఁ దత్కావ్య
భావ గాంధీర్య సంపదఁ దలఁప;
అహికులపతి యొక్కొ యనిపించుఁ దత్కావ్య
భావ గర్భిత వాక్యపటుతఁ దలఁప;
వల్మీకీద్భవు త్వని మహావైభవములు,
వ్యాసభగవాను వైదిక ప్రాభవములు
విశ్వనాథుని కవితలో వెలయు; నతఁడు
సాహితీ విశ్వనాథుఁ డసంశయమ్ము.
- * బండ్లకొలఁది చెత్త వ్రాసి పేర్చు నొకండు
రసము చింద సుంత వ్రాయు నొకఁడు
బండ్లకొలఁది వ్రాసి వ్రాసిన దంతయు
ఈసనిధాన మనఁగ వ్రాసె నితఁడు.

గ్రంథ సమాలోచన

(అంధ్ర కవితాసామ్రాజ్యము. రచయిత శ్రీ నిఘ్టల సీతారామకృష్ణి గారు. సీనియరు తెలుగు పండితుడు. సంస్థాన బహుళార్థ సాధక పాఠశాల, బాబ్బిలి. నెల రెండు రూపాయలు.)

ఆంధ్రకవితా సామ్రాజ్యము పద్యకావ్య మనుటకంటె పద్యగ్రంథ మనుట యుచితము. ఇందుపద్యములలో కవుల (ప్రాచీనార్వాచీన) మహత్త్వము వర్ణితము. ఇది యొక క్రొత్త ప్రక్రియ. మానవుని బుద్ధి బహువిచిత్రము. ప్రతిదియు సంభావ్యమే. అసంభావ్యమేదియు నుండదు. బౌద్ధిత్వా నాచిత్యములు దేశకాలములను బట్టి వక్తృశ్రోత్థ సాపేక్షములై యుండును. బహుళః ఇట్టి ప్రక్రియలకు పితామహ స్థానము శ్రీ తిరుపతి వేంకటేశము కావచ్చును.

ఇందుప్రాచీన కవుల మహత్త్వ వివరణము సవీనాంధ్రకవుల మహత్త్వ వివరణముకంటె బృహత్తరమై యున్నది. పద్యములు ధారాళముగ నిరాటంకముగ శ్రవణపేయములై సాగినవి. మౌనుగ, రమణ, ఆరయ, వంటి పదములును, తరచు సాక్షాత్కరించును. చాలం బద్యములు (37) నౌదవుల (85) విశోభంబు (97) విశోభి (139) విలిఖించితివా (131) అద్దానినిక్ (59) వంటిపదములు మనముల నాకట్టుకొనును. దు సాన్ధ్యము, (81) దుర్గాస్యాంబు (26) వంటి యవైయాకరణములు, పదిన్నూరులు (రెండువేలను) నర్థమున (32ప) నూనముగా (50) (నిశ్చయమున నర్థమున 'నూనం' అను సంస్కృతావ్యయము) 'సలహా' (62) (అనాంధ్రము) తొంటికైసరుడు (74 ప) (కవీశ్వరుడను నర్థమున) ముహూర్త లాగ్నాయున్ (మూడు పూవులారకాయలు) వాగ్లహరీమరండ ధారాసముదార మౌధురి (189) వంటి సమాసములు, భక్తిమయ ప్రధాన దివ్యామృత (141) వంటి నిరన్వయములు, ఆధరణీతారక నూర్యచంద్ర ధరణీధ్రంబై (197) వంటి నిరర్థక నీరసమాసములు, నానానేక భోగాలి (198) వంటి సమాసములు, సీరచన పద్యలో (210) మొదలైనవి సహృదయ పాఠకులను నిలిపివేయును.

ప్రవిలసమానమై (99) ప్రవిలసత్ అనే యొక్కవగా వాడుకలోనున్నది. ఒక వేళ లసధాతువు ఉభయపది యేమో? కామరస (103) శృంగారసమున్నది కాని కామరసము వినరాదు. నూతనాల అర్థక్షేపము. ప్రాధస్తీ అవగూడ బడుచుదనము (121) పడుచుదనము లేని ప్రాధ లంఘరా? కాలయాప నైకమోదంబు (146) కాలక్షేపమైన యానందమును మాత్రమే కలిగించు ననియేనా యర్థము? (క్రీడాభి

రామకర్ణ నమున) నియంతలు (22) నియంతృ శబ్దము నియంతయగును గాని నియంత పెట్టగును? పండితేత రాజానులు (25) ఇందు పదచ్ఛేదము, అర్థము నెట్లు? పండితే తరులు అజ్ఞానులుకారా? రెండు పదములే?

వాణికి నివాసైక స్థలమైన చేతను గంటంబు భరించి (33) సరస్వతి చేతి యందే నివసించునా? అదియెట్లు? మురుదూభూతి-ముహూః ప్రోదూభూతులు (147) ఇటు నుదూభూత ప్రోదూభూత శబ్దముల కర్థభేద మేమి కలదు? ఏకచ్ఛత్రియై పాలనన్ (166) ఇటు ఒకేగాడుగు కలదై యును నర్థమున జీనిన్ చేయుటకన్న 'ఏకచ్ఛత్రిమై' అని బహుప్రీహి చేసిన బాగుండునేమో? చుక్కలలో వెలుంగు తారాయుతవల్లభం బలెక (180) ఇటు బింబప్రతిబింబభావ మెట్లు? చుక్కలలో ప్రకాశించు తారాయుత వల్లభునివలెనున్న (తారా+అయుత లేక తారా+యుత) రాయలచే ప్రకాశించు పెద్దన-పీరిలో చంద్రుడు పెద్దనయైనచో రాయలు నక్షత్ర సమదాయమునంటి వాడగునా? మందంబు గాక్షేష (221) క్షేష మందముగా నుండుట యనగా క్షేషము అందముగా నుండుటయనియా? క్షేష మందముగా నుండుటయనియా వివక్ష? అట్లే కవీంద్రకోటి కల్పవృక్షంబుగ (288) కోటికి కల్పవృక్షమా? లేక కోటికి అల్ప వృక్షమా? చెట్టుక పిట్టయైనది (260) చెట్టుకొక పిట్టయైన దని భావమై యుండును, తురక ప్రభువాహిని (270) సమాసము విచిత్రముగానున్నది. నాగ్గలనా (413) వాక్యములు (279) వాగ్గవారి (189) శ్రవణకటుపులగు సమాసములు, యశోలలనా దివ్యనటీ విహారము (228) లలనాపదము తరువాత దివ్యనటీపద మేలన్? రీతి వైవిధ్యము (229) రీతిశబ్దము కలదు. రీతిశబ్దము మృగ్యము. వచో-భంగ (231) కృపా-మంద (152) ఇటు అకార ప్రక్షేపము సద్యమూర్ధ్విగా లేను. భట్టుమూర్ధ్విని వర్ణించుచు 'పెద్దన్నకు విద్యాస్ఫుర్ధ్వియై' (237) పెద్దన్నకు భట్టుమూర్ధ్వికి విద్యాస్ఫుర్ధ్వి యేమి? శ్రుతిసుందరమైన తెనుగునేత (129) శ్రీనాథుని యనువాదము చెవులకు మాత్రమే యింపైనదా? అనగా నర్థగాంభీర్యములేనిదనియా? లేక శ్రుతివలె (వేదము వలె) సుందర మనియా?

94 పద్యమున ఎఱ్ఱన, సోమన ప్రాకృత్సమముల యందలి చంద్ర నూర్పులతో సుపమింపబడిరి, నూర్యచంద్రులూరుదిక్కులనొకేసమయమున నున్నచో నిండుదయ మెవ్వరికి? అస్తమయ మెవ్వరికి? పింగళిసూరన వర్ణనలో 'అకటా పింగళిసూర నూర్య కవిచంద్రా కూర్మ నీకే తగున్' (224) ఇందు సంతాపార్థముముఖ్యముగా నున్నది గాని యాశ్చర్యమోద్రుతసంయో ముఖ్యముగా లేదు. లక్ష్మీగురుసిద్ధి (158) లక్ష్మీ యొక్క గురువైనసిద్ధియా లేక లక్ష్మీగురుని సిద్ధియా? సాధుసారంగ తమ్రయ్య (251) సాధుపదము పాదపూరణతో యతితోప్రయోక్తమా? అహల్య సంక్రందనంబును (277) సమాసమై అహలాసంక్రందన మను గ్రంథనామము నుద్దేశించినపదము సద్య మూర్ధ్వి లేదు. ఇట్టిదే 'జన్నిదపు పాపయ్యశాస్త్రి' (429) శ్రీ జంధ్యాల పాపయ్య

శాస్త్రిగారికి వచ్చిన పదాంతరీకరణము. 318 పద్యము 'ఒక చరణంబతందు మరి యొక్కటియాతడు' ఇది తిరుపతి వెంకటకవులు చెరియొక పాదముగా రచించినది. భావమున రచితము. కాని చెందు మారులు అతందు- ఆతడు- ఈరెండుస్వరూపము లొక్కనినే చెప్పును. కాని యిద్దరను జెప్పవుకదా! ఒకచో 'నీతడు' ప్రయత్నమైన బాగుండెడిది నానాయిదుమల్ (368) వంటి సమాసమును, విడిచిన బాగుండెడిది. నవ్యచంద్రావళి (282) ఇచట వర్ణనము కలుగుటలేదు.

జంటకవులగు నంది మల్లయ, ఘంట సింగనలను విడిచినారు. తెలుగు ద్రావిడ భాష యనుటకంటె సంస్కృత జన్య మని సిద్ధాంతీకరించిరి. భాషా శాస్త్రజ్ఞుల సమ్మతి కిది విరుద్ధము. 'పలికెడిది భాగవత మట' వంటి పద్యములు కొద్ది మార్పులతో రచింపబడినవి (143) ఇట్టివే. 64, 75, 85, 120, 169, 248.

శ్రీనాథ యుగమునాటి గౌరనను శంకరకవి (రాయల యుగాంతమువాడు) తరువాతఁ జెప్పటవంటివి జరగినవి.

ఇందలి పద్యములన్నియు (దాదాపు) సరళార్థములై నుందరత్వేలితో నిరాఘాట ధారగా నడచినవి. ప్రతిపద్యము, ప్రతిపదము శ్రీ కవిగారి భాషాప్రాభవమును, పాండిత్యమును, ఉక్తిచాతురిని, భావశాబల్యమును, వాఙ్మయాసక్తిని వెల్లడించును. శ్రీ కవిగారు సహజకవులు, పరంపరాగత పాండిత్యులు నగుటచే నీ మహత్కార్యము స్థూలారంభతీ న్యాయముగానైన నుమారు నాలుగువందల యేబది పద్యములుగా నిండి నది. వాఙ్మయచరిత్రను కవి గుణనిర్దేశముతో నిట్లు పద్యరూపమునఁ జెచ్చినవారు నా యెరిగినంతవరకు వీరే యనుకొందును. వీరికి ప్రాచీన వాఙ్మయముపై నున్నంత గౌరవాదరములు నవీన కవితా ప్రక్రియలపై (నవల మున్నగువానిపై) లేవు. అది సహజమే కదా !

ఈ గ్రంథమునకుగల పీఠికలలో శ్రీ తూమాటి దోనప్పగారి ముఖబంధము సర్వార్థ సార్థకమై ప్రథమస్థానమును వహించుటయే కాక వారికి గల నిష్పాక్షికతను, గుహ్యదయతను, విమర్శనాశక్తిని వ్యక్తముచేయుచు, శ్రీ కవిగారి సమృద్ధయాదార్య పాండిత్యాదులను వ్యక్తపరచుచున్నది. శ్రీ దివాకర్ల వారు జగ్గమెరిగిన బ్రాహ్మణులు. వారి తొలిపల్కు 'మెత్తని పల్కు' గా; గంభీరవిమర్శతో మృదుమధురముగా శ్రీ శాస్త్రిగారి రచనామార్గమును నిర్దేశించి సవరించుచున్నది.

ఈ గ్రంథమును పఠించుట బహుళార్థ సాధక మనుటలొ సందేహము లేదు. శ్రీ శాస్త్రిగారి రచనలు మరిన్ని, మరింత యానందమును మనకు కలిగించుఁ గాక. ఇంతకంటె కొరదగిన దేమున్నది ?

- శ్రీ ప్రసాద్.

సమాలోచన ఆవిష్కరణోత్సవ సభ

6-11-77 తేదీ ఆదివారం సాయంకాలం గం. 6 లకు గౌతమీలైబ్రరీ యందలి బాబాయమ్మ మైమోరియల్ హాలులో హుమారుక్లబ్బు యాజమాన్యమున క్లబ్బు అధ్యక్షులు విద్యాన్ సీతారామకౌస్త్రిగారిచే ప్రచురింపబడుచున్న సమాలోచన జాతీయ సాంస్కృతిక పక్షపక్షిక ఆవిష్కరణోత్సవ సభ జరిగినది.

క్లబ్బు ప్రధానకార్యదర్శి డాక్టరు ఎం. రామకృష్ణారావుగారు స్వాగతము పలుకుచు అధ్యక్షులను, సభాప్రారంభకులను, పత్రిక ఆవిష్కర్తలను, ఉపన్యాసకులను, పత్రికా సంపాదకులను వేదికపైకి ఆహ్వానించగా, క్లబ్బు సభ్యులు శ్రీ పల్లి పకీరురావుగారు అందరిని వరుసగా పుష్పమాలాలంకృతులను గావించిరి.

వారం సోమంచి కారదాడేవీ సోదరీద్వయము కావించిన శ్లోక పద్య రూప ప్రార్థనలో సభ ఆరంభమైనది.

తూర్పుగోదావరిజిల్లా ప్రిన్సిపాలు, సెషన్సుజడ్జి శ్రీ కోకా రంగరావుకులుగారు బి.కాం. ఆనర్స్. బి.ఎల్. అధ్యక్షోపన్యాసము గావించుచు “పత్రికలు సత్యదూరము కాని వార్తలను అందజేయాలి. పక్షపాత రహితమైన విమర్శలను ప్రచురించాలి. సాంఘిక, రాజకీయ, నైతికరంగాలలో సముచితస్థితిని ఏర్పరచుకోవాలి. విద్యలో, విజ్ఞానములో, అనుభవంలోపండిన శ్రీ బులుసు సీతారామకౌస్త్రి, సంపాదకత్వాన వెలువడే యీపక్షపత్రిక సమాలోచన అట్టి ఒకపదిలో నడుచునటులో సందేహము లేదు. వారికృషికి సహకారం, ప్రోత్సాహం అందజేయాలి.” అని తెలిపినారు.

ప్రముఖ విద్యావేత్త, నవభారతీ గురుకుల వ్యవస్థాపకులు శ్రీ తన్నీరు బుల్లెయ్య ఎం. ఎల్. సి. గారు తలవనితలంపుగా ఆనివార్యకారణములవల్ల హైదరాబాదు వెళ్లవలసివచ్చినందున వారి సభాప్రారంభోపన్యాసమును గురుకులం హైస్కూలు హెడ్మాస్టరు శ్రీ ఐ. తమ్మిరాజుగారు చదివినారు. అనేక రంగాలలో ఆరితేరిన అనుభవంగల శ్రీ సీతారామకౌస్త్రి సంపాదకత్వమున వెలువడే సమాలోచన సమాజానికి వెలుగు చూపగలదనే ఆకాభావాన్ని వారు అందు వ్యక్తముచేసిరి.

గవర్న మెంటు ఆర్ట్సుకాలేజీ ప్రిన్సిపాలు శ్రీ ఆర్. యస్. నుదర్శనం గారు సమాలోచన ఆరంభ సంచికను ఆవిష్కరిస్తూ గొప్పసందేశ మొసగియున్నారు.

“అక్షరాస్యతపెరిగి ఏదోఒకటి చదవాలి అనే ఆసక్తి ఎక్కువయైన నేడు ఒకే మూసలో పోసినట్లు ఒకకథ, ఒకగేయం, ఒక వ్యాసం, ఒక సీరియల్ నవల, సినిమాబొమ్మలు, కల పత్రికలు వస్తున్నవి. కాని సాహిత్యం, దాని అభివ్యక్తి, దాని విలువలు, అనువానిని గుఱించి విచక్షణాయుతమైన సమీక్షాపత్రికలు తెలుగు నాడులో (భారతి, ప్రభ, జ్యోతిమివహా) లేవు. మనసాహిత్యాన్ని సమీక్షించే ప్రతి కల అవసరాన్ని ‘సమాలోచన’ తీరుస్తుందని ఆశించుచున్నాను.

నేటి సినిమా విమర్శలవలె ఇచ్చిపుచ్చుకొనే ధోరణిలో కాకుండ గ్రంథములను గురించి సరియైన విమర్శలు రావలెను. ఆపుష్పదే వ్రజలు మంచి పుస్తకాలను ఎన్నుకునే అవకాశం కలుగును. మంచి సమీక్షలు మంచి పుస్తకాలకు ప్రచారం కలిగించడంద్వారా, మంచి సాహిత్యాన్ని సమాజానికి అందించినట్లుగును. మంచి సమీక్షలను సహించలేని ప్రచురణకర్తల వైఖరి సమంజసం కాజాలదు.

శ్రీ శివలెంక శంభుప్రసాద్ ప్రజావంతులను గుర్తించి వారికి మరిమరీ వ్రాసి మంచి విమర్శనవ్యాసాలు తెప్పించి ప్రచురించేవారు. నాచే సాహిత్య దృక్పథాలనే విమర్శలను రచించజేసిరి. వారి సాహిత్య సేవకు జోహారులు.

సాహిత్యంలో స్ఫూరించకలసిన కథా నవలారచనలు సమాలోచనలో చోటు చేసుకోవాలి. సగంపేజీలలో అయినా సమీక్షలుండాలి. పరితలకు సాహిత్యభిలాష కలిగించేటట్లు సమాలోచన నడుపవలెను. ఆ కృషిలో విజయము కలుగుగాక” అని తమ యువస్వాసము గావించిరి.

సంపాదకుడు శ్రీ సీతారామకాస్త్రి పత్రికలమీద, విమర్శలమీద తమ కబిరుది కలిగిన ఉండతము వివరించి రాగద్వేషాలకి అతీతంగా సాహిత్య సేవకు అంకిత మయ్యేటట్లు పత్రికను నడపుటే తన ఆశయమని తెలిపి పెద్దల నూచనలకు కృతజ్ఞత వ్యక్తపరచిరి. రచయితల సహకారమును అర్థించిరి.

పత్రికల నిర్వహణకు డబ్బు సమకూర్చడం కష్టం. నుంచి వ్యాసములను సేకరించడం అంతకంటెను కష్టము. చక్కని వ్యాసములను సంపాదించుటకు సంపాదకులు కృషిచేయాలి. శుక్లపక్షచంద్రునివలె సమాలోచన పత్రిక అభివృద్ధి నొంది అని మహాకవి శ్రీ మధునాథంతుల సత్యనారాయణకాస్త్రి ఉపన్యసించిరి.

రాజమండ్రి సమాచారం సంపాదకులు శ్రీ గంధం సీతారామాంజనేయులు గారు దిన, వార, పక్ష, మాస పత్రికల తీరును వివరించిరి. “పక్షపత్రికలో మంచి వ్యాసాలతోపాటు ముఖ్యమైన వార్తలకుకూడ కొంతస్థానం కల్పించాలి. నేటి యీ సినిమాయుగంలో చాకబారు సాహిత్యంవైపు వెళ్లే యువకులదృష్టిని మంచి సాహిత్యంవైపు మళ్ళించే పత్రికా ‘సమాలోచన’ రూపురేకలుదిద్దుకోవాలి. ఈసాహిత్య నగరంనుండి వెలువడే యీపత్రిక పదికాలాలపాటు పరిథివిస్తాలి” అని ప్రసంగించినారు.

సుప్రసిద్ధ లాయరు, న్యాయవాది పత్రికా సంపాదకుడు, హిందూ విలేఖరి, శ్రీ పోతుకూచి సూర్యనారాయణమూర్తిగారు మాట్లాడుచు “ప్రముఖులనుండి చక్కని వ్యాసాలు తెప్పించి ప్రచురించడమేకాక సమగ్రమైన సమీక్షలనుకూడ ప్రచురించాలి. భారతిపత్రిక స్థాయిలో ఎప్పుడెప్పుడు వచ్చునాయని యెదురుదాచునట్లు సమాలోచన తీర్చిదిద్దబడగలదని ఆశించుచున్నాను” అనిరి.

డా. మాచిరాజు రామకృష్ణారావు వందనసమర్పణములతో సభ సమాప్త

పల్వెల కొప్పులింగేశ్వర స్తుతి

— కొలచన వెంకటరమణమూర్తి.

- * శ్రీ శివ నినుఁ బ్రార్థించెద
కాశీపురవాస ! నన్నుఁ గరుణింపుమయా !
నా శిరము వంచి మ్రొక్కెద
ఆశీశ్వతములను నాకు ననయము నిమ్మా !
- * ఫాలాగ్రంబున నర్ధచంద్రసితి శోభారమ్య తేజంబు నే
కాలంబున్ దగ మాల్పిపైఁ గుటిల రంగద్గంగ నర్తింపగా
కేలన్ శూలముఁ బూని ఢక్క నొకచేఁ గీలించుచున్ నృత్యమున్
దాళం బొప్పంగఁ జేయు శంకరుఁడు నిత్యమ్మున్ మమున్ బ్రోచుతన్.
- * పర్వకాలంబులఁ బట్టి మింగంబడు
సోముఁడా నీకు చూడామణి యగు
కోరలందు వినమ్ము తోరమ్ముగాఁ జిమ్ము
భోగిచయమ నీకు భూషణంబు
కదలదు మిగులంగఁ గతిసమైనది గిరి
తత్పుత్రియా నీకు దారయగుట
పచ్చగడ్డి భుజించి పడుచు లేచుచునుండు
బక్కయెద్దా నీకు వాహనంబు
నీదు తీరుచూడ నిక్కంబుగా నాకు
వంత తోచుచుండే విశ్వనాథ !
పల్వెల పురవాస ! భక్తజన నివాస !
కొనుమ ప్రణతు లివియె ! కొప్పులింగ !
- * కణకణ నిప్పలఁ గ్రక్కుచునుండియు
మసలు కన్నా నీకు నొసటబొట్టు
కాలకూటవిషాన కఱిరూపు దాల్చిన
కంధరంబా నీకు గట్టి భూష

కాఠిన్యమునమీటి కంపుకొట్టుచునుండు

మొరటు చర్మమ నీదు మొలకుబట్ట

భూతవిశాచముల్ ప్రీతితోఁ దిరిగెడు

వల్లకాడా నీకు వాసభూమి

నిన్ను వర్ణింప నీలైసి నన్నుతింప

నేరికిని శక్యమానె గారీశ ! దేవ !

పల్వల పురవాస ! మహేశ ! పాపనాశ !

కూర్మః గావుమా ! శ్రీ ఉమా కొప్పలింగ !

* సన్నుతిఁజేయఁ బూని కడుసంభ్రమ మావహిలంగ నేను నీ
పున్న తలంబుసేరి నిను నొప్పుగఁ జూడ నదేమి మాయయో
సున్ననుదాల్చు భావములు చోద్యము ! తన్మయుడౌదు నీదు మా
పోన్నతిఁగాంచి భక్తనయనోత్సవ ! పల్వల కొప్పలింగమా !

* సారము లేదటం చిది విచారపుసాగర మంచు నెవ్వరి
భారముఁ దాల్పలేరనుచుఁ బల్కిన యాద్యు లదేమొగాని సం
సారమువందుఁ జిక్కుకొనఁ జక్కగఁ బల్కిరి యేది ధర్మమో
వారిధరా ! హరా ! వృషభవాహన ! పల్వల కొప్పలింగమా !

* మాయను బాప నన్ను గనుమా యను నమ్మితి నిన్నె వైరి కా
మా యను నిన్నుఁజేరఁగలమా యను పర్వతపుత్రికాభిరా
మా యను నాదుబాధ వినుమా యను మోక్షమునిమ్ము రాద్రభీ
మా యను కీర్తిసేయతరమా యను భక్తుఁడు కొప్పలింగమా !

* మాయనుబంధముల్ దునుముమా యను పాపసమూహనాశ నా
మా యను పార్వతీహృదయమా యను భక్తమనోబ్ధరూప భా
మా యను నిత్యసత్యపరమా యను విష్ణుఁడవీవె భేద మే
మా యను సర్వపుణ్యాధనమా యను భక్తుఁడు కొప్పలింగమా !

పురాణముగ భ్రమింపజేయుచు చరిత్రగ చదివింపజేయుచు
వినోద గ్రంథముగ తయారయిన

శ్రీ భారతాంబ దాస్యవిమోచనము

గ్రంథవిమర్శ

ఇది వచనగ్రంథము లసంఖ్యాకములుగ వచ్చుచున్న తరుణము! ఎవ రెక్కడ
ప్రాయుడురో! ఎప్పు డచ్చయి వచ్చునో! ఏవి ఎందర కందునో! ఆగ్రాహ్యము.

పదిసంవత్సరముల క్రిందట అచ్చయినను, పదిమంది దృష్టికి రాకపోయిన, అది
దృష్టికి వచ్చునపుడు నూతనగ్రంథమే ఆగును. ప్రస్తుత గ్రంథము వినూతనగ్రంథము.
కథలకు కాళ్ళుండవని నిరూపించిన గ్రంథము.

ఒంగోలు జిల్లా కందుకూరు తాలూకా పాకలనివాసి శ్రీ అనుమాలశెట్టి లక్ష్మీ
నారాయణశ్రేష్ఠి దీని కర్త. సృష్టి ఆరంభమునుండి 1971 వరకు భారతదేశ సంబంధి
విషయము తెన్నియో యిందు గలవు.

గ్రంథకర్తకుల పౌరాణిక, చారిత్రక పరిజ్ఞానము ప్రశంసనీయమైనది. దేశ
భక్తియుత భావప్రద మగు ఈరచనమున ప్రత్యేకత ఒకటి కేలదు.

అది మన నాయకుల పూర్వజన్మలకు సంబంధించినట్టిది.

‘జయప్రకాశ్ నారాయణుడు పూర్వజన్మమున వశిష్ఠుడు’

‘విష్ణోరియా మహారాజి శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీగా జన్మించినది’

‘విఘ్నేశ్వరుడు రవీంద్రనాథ ఠాగూర్ గా జన్మించినాడు’

‘కుబేరుడు కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగా జన్మించుట’

ఈ ఏకవిధ శిర్షి కలతో రచన సాగినది.

వినోబాభావే లోకసంచారికదా! ఆయన పూర్వజన్మమున నారదుడట!

లకకుశలే వి. వి. గిరి, జి. యస్. పథక్లుగా జన్మించిరట!

వీరభద్రుడు టంగుటూరి ప్రకాశం గా జన్మించెనట!

గాంధీజీ సరేసరి. సాక్షాత్తు శ్రీమహావిష్ణువే ఆయనగా జన్మించినాడు.

లక్ష్మణుడు జవహర్ లాల్ గ, దేవరాజేంద్రుడు నేతాజీగా, బలిచక్రవర్తి
ఆరవ జార్జి గా, జన్మించినారట!

గణ సాయుధ్యముగల పురాణ పురుషులను శోధించి రచయిత వారికి మరు
జన్మములు కల్పించి యుండెను. ఆశ్చర్యకర విషయము!

ప్రథమాధ్యాయమునందు పూర్ణానందస్వామిని సుదానందు డను స్వీడు
స్వాతంత్ర్య దినోత్సవమునుగూర్చి అడుగును. ద్వితీయాధ్యాయమున ఆ గురుదేవుడు

అది ఒకటియేకాదు సృష్టిరహస్యములు, వేదశాస్త్ర, పురాణేతిహాసములు, చతుష్షష్టి కళలు మున్నగున వెన్నియో తెలుపును.

తృతీయాధ్యాయమున భారతాంబజననవృత్తాంత మున్నది.

తరువాత ఘట్టములలో భారతాంబ శ్రీహరితో 'మీరెన్నో అవతారములెత్తి యెన్నో పుణ్యకార్యములు చేసితిరికదా, అంగ పరిపాలనమునుండి నన్ను కాపాడి పుణ్యము గట్టికొం' డని పరిపరివిధముల ప్రార్థించును. శ్రీహరి ప్రసన్నుడై 'తనీ! నీవు కోరినటులే నేను వైశ్యకులమున జన్మించి, నీకిచ్చిన వరములను నెరవేర్చి, అనంతరము తిరిగి వైకుంఠమునకు చేరెదను' అన్నాడు.

చతుర్థాధ్యాయమున - శ్రీహరి సభలో - భారతదేశ కష్టములు వివరించి భారతాంబ దాస్యవిమోచనము చేయవలసి వున్నదని, అంగయులు భారతదేశ సంపదలు కొల్లగొట్టుచున్నారని, చెప్పును. ఆసభలో శంకరుడు ఈటీసీ అందఱును గలరు.

నారదుడు శ్రీహరితో - దినప్రళయము గల్పించిన సంతయు పోవును. సర్వ రాజ్యములు, రాజులుపోవుట జరుగును. అనంతరము సృష్టి ప్రారంభమగును ఎరరి దేశములో వారే పరిపాలించుకొందు రనినాడు. శంకరుడు - 84 అక్షుల జీవరాశులను హతముచేసి - 44 కొట్ల భారతీయులన మేలుచేయుట న్యాయవిరుద్ధము అనినాడు. పిదప శ్రీహరి గాంధీగా జన్మించినాడు. తరువాత జరిగిన పరిణామము తెన్నియోయిందు వ్రాయబడినవి. పంచమాధ్యాయమునందును, షష్ఠాధ్యాయమునందును, సప్తమాధ్యాయమునందును, ఎవరు ఏవిధముగ జన్మించినది వివరములు గలవు. అష్టమాధ్యాయమున పోకిస్తాన్ చరిత్ర, పాక్ విభజన కారణములు గలవు.

భారతమాత దాస్యవిమోచనము జరుగుట గ్రంథ పతాకస్థాయి సన్నివేశము.

భూలోక పుణ్యపురుషులు గ్రామపంచాయతీ బోర్డు సభ్యులుగ జన్మించగా మహాస్థోత్రవాసులు రాష్ట్రకాసనసభ్యులుగా, స్వర్గలోకవాసులు జిల్లా పరిషత్ చైర్మనులుగా జన్మించినది. ఈవిధముగ కల్పనలు! ఒకటే కల్పనలు!! కొన్ని ఆసక్తికరముగ నుండగా; కొన్ని పుటల దండుగగా నున్నవి. పిచ్చితుక్లక్ భట్టోగా జన్మించుట బాగున్నది. భస్మాసురుడు యాహ్మఖాన్ గా జన్మించుట మరింతగా బాగున్నది. బాగులేని దేమి? కథాకల్పనాపాటవ లోపము.

చిత్రచిత్రముగ నటనట ఆసక్తికర సంఘటనలు అధికముగ మిళితమై యున్నది నిది 'కాశీమజిలీలవంటివి' కాకపోయినను దానికి సమీపస్థానమును సంపాదించుకొని యుండెడిది.

అష్టాధ్యాయ సమన్వితమైన ఈ గ్రంథము అటు పురాణముగాక, నిటు చరిత్ర కాక, కల్పబొల్లికబుద్ధుగాక; పురాణ చారిత్రక రాజకీయాంత సమ్మిళితమై మొత్తము మీద పాఠకుల కాసక్తి కలిగించు వచన కావ్యమై చూచిన ప్రతివాడు చదువగోరు 'టెక్నిక్' కలిగియున్నది. మధ్యమధ్య రచయిత పేరుకొన్న శ్లోకములను, పద్యము లును మున్నగువానిని గమనించినచో శ్రీ అనుమాలశెట్టి గారి పాండిత్యము సామాన్య మైనది కాదని తేలుచున్నది. గ్రంథప్రారంభమున 'ఎనిమిది' పరిచయములుగలవు.

రచయితలు అమూల్యకాల సంతోషముల కారాదు. ప్రణాళికా సమన్వితరచనా దృక్పథము గలిగిఉండవలెను. అనవసర సందర్భములలో రచనను సాగదీయుట పాఠకులచే గుంజీలు తీయించుటవంటిదిగా భావించవలెను.

ఈ 350 పుటల ఉద్ద్యోగమున విషయముల కన్న విషయనూచికే ఆసక్తి దాయకముగా నున్నది. రచయిత మలి ముద్రణమున ప్రతిభా శోభితములగు కల్పనల ఘట్టములు సందర్భోచితముగా సమకూర్చిన; ఈ గ్రంథము పాఠకుల ఆదరాభియాసములను విశేషముగఁ జూరగొనుట తథ్యము.

తొలి పుటలగల పరిచయములలో నొకటి వ్రాసిన శ్రీమతి ఊటుకూరి లక్ష్మీ కాంతమ్మ "శ్రీ లక్ష్మీనారాయణ శ్రేష్ఠిగారు పురాణ రచనా విధానమున భారత దాస్య విమోచన మనుపేరుతో మనకాంగ్రెసు ఉద్యమ చరిత్రకు సమగ్రమగు రూప కల్పన మొనర్చినారు" అనుట సరికా దనిపించును. ఇందలి వివిధ విషయములను సంపూర్ణముగ ఆకళించుకొనిన "ఇది కాంగ్రెసు ఉద్యమచరిత్రకు సమగ్ర రూపకల్పన కాదని తేలియును." భారతాంబ దాస్యవిమోచన మను నామ మట్టి అపోహ గలిగించుట కాస్కారమై యుండును.

నవలవలె చదివింప జేయు దీనిలో గ్రహించదగిన జ్ఞానాంశములు బహుముఖములుగా నున్నవి.

ఇది భారతీయ భారతీయేతర నాయకుల పూర్వజన్మ కల్పనలతో వాస్తవిక చారిత్రక సంఘటనలతో, కూడుకొని వినోద మధికముగ నందించు గ్రంథ మయినది. గ్రంథకర్త ఇట్టి ప్రత్యేక గ్రంథము వ్రాయుట పేర్కొన దగినది.

- శ్రీ సన్నిధానం నరసింహశర్మ.

శ్రీ భారతాంబ దాస్యవిమోచనము - రచయిత: శ్రీ అనుమాలశెట్టి లక్ష్మీ నారాయణ శ్రేష్ఠి, 350 పుటలు. వెల 5 రూ॥లు. ప్రతులకు : రచయిత, పాకల, ఒంగోలుజిల్లా.

ఈ పక్షంలో.....

దైవ రక్షితుడు

జోర్జ్ట్ విమానప్రమాదంలో సుశీతమైన విమాన సిబ్బందిలో ఐదుగురు మరణించారు. అ నేకులు గాయపడ్డారు. విమానం శిథిలమైపోయింది. అందు ప్రయాణిస్తున్న సహస్రమాసకీవి, మన ప్రിയతమ ప్రధాని, మొరార్జీ దేశాయ్ చెప్పదగిన గాయమైనా ఏమీలేకుండా విమానము పతనమైన చోటినుండి చకచక నడిచి వెళ్ళి ప్రమాదమునుండి తప్పించుకొని దైవాస్తిత్వమును నిరూపించియున్నారు. దైవరక్షితుడైన ప్రధాని భవిష్యత్తు, తద్వారా దేశభవిష్యత్తు ఉజ్వలముగా వెలుగొందగలవని ఆశించుచున్నాము.

క వి సార్వభౌముఁ డు

రాజమండ్రిలో ఈనెల 2 వ తేదీని శతాధిక గ్రంథకర్త, కవిసార్వభౌమ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తికాస్త్రిగారి 112 వ జన్మదినోత్సవము జయప్రదముగా జరిగినది. మునిసిపలు ఆఫీసు ఆవరణములోని కాస్త్రిగారి శిలావిగ్రహము పూజింపబడినది. ప్రభుత్వ కళాశాల ప్రిన్సిపాలు శ్రీ ఆర్. యస్. నుదర్శనంగారి అధ్యక్షతను జరిగిన బహిరంగ సభలో ప్రముఖుల నేకులు కవిసార్వభౌముని జీవిత కవితా వైశిష్ట్యమును పెక్కువిధముల ప్రస్తుతించి వారియెడగల భక్తిగౌరవములను ప్రదర్శించిరి.

మృత్యుంజయ విగ్రహము

సవాలు - ప్రతిసవాలు

గోదావరి రైల్వేస్టేషనుకు సమీపమున నాలుగరోడ్ల కూడలిలో ఇటీవల ప్రతిష్ఠింపబడిన మృత్యుంజయ విగ్రహ శిల్పదోషములను గుఱించి అవాంఛనీయములైన వాద ప్రతివాదములు చెలరేగినవి. సవాలు, ప్రతిసవాలు విసరబడినవి. నిందారోపణములతో కరపత్ర ప్రచురణమును జరిగినది. రాజమండ్రి పురప్రముఖులుగా భావింపబడుచున్న శ్రీ నార్సి కేదారేశ్వరుడుగారు శిల్పమున దోషములున్నవని, దానివలన పట్టణమునకు హాని కలుగగలదని, సభాముఖమున చెలిపియుండిరి.

24 గంటలలో దోషములను నిరూపింపవలసినదని, అట్లు నిరూపించిన తన బిరుదములను త్యజించి, శిల్పరచనమానుకొందు నని, శిల్పి అచ్యుతంగారి ప్రతిజ్ఞ. పండిత సభలో దోషములులేవని ఋజువైనయెడల తన బిరుదములను పరిత్యజించుటేకాక ఇంకెక్కుకీ సన్మానములు చేయుట మానుకొందు నని కేదారేశ్వరుడుగారి విచిత్ర శపథము.

దోషములు కలవని చెప్పిన కేదారేశ్వరుడుగా రవి యెట్టిదోషములో వివరించి యుండవలసినది. అవును కాదు అనుటకు పండితసమావేశ మవసరమేమోకాని తాము ఆన్న దోషము లివి అని పేర్కొనుట కది యవసరము లేదుకదా.

దోషములున్నట్లు ఋజువైన; వానిని పీలయిన సవరించికొనుట మంచిదికాని బిరుదములను, శిల్పరచనను, తృజింపుటవలన నెవరి కేమి మేలుకలుగును ? ఉభయులకు నింతఃపూర్వము వ్యక్తిగత రాగ ద్వేషకారణములు లేవుగదా !

ఏకారణముచేతనైనను బిరుదత్యాగము చేయు మంచితలంపు వారికి గలిగిన; ఈనెప మనవసరము.

దోషములను వివరించి, సవరింపించి నగరమునకు రాగలయుపద్రవమును తొలగించు ఆశ్రము ఉభయులలో నెవరికి నున్నట్లు కనబడకపోవుట విచిత్రము.

ఆంధ్రరాష్ట్రావతరణోత్సవములు

అమరజీవి పొట్టి శ్రీరాముల యాత్మత్యాగముతో సిద్ధించిన ఆంధ్రరాష్ట్రావతరణమునకు సంబంధించిన ఉత్సవములు రాష్ట్రము నలువంకల ఉత్సాహభరితముగా జరగుచున్నవి. అనేక సాంస్కృతిక కార్యక్రమములు నిర్వహింపబడుచున్నవి. జాతికొఱ కాత్యార్చనము గావించిన మహాత్ముని సంస్మరించి జోహారు లర్పించుట రాష్ట్ర ప్రజల కనీసధర్మము కదా.

బాలల దినోత్సవము.

14-11-77 న జాతీయ నాయకుడు జవహర్ లాల్ నెహ్రూ జన్మదినోత్సవము. Children's day గా ప్రసిద్ధికెక్కిన పర్వదినమది. భారతజాతి యావత్తు జాతి యున్నంతకాలము నివాళు లర్పింపవలసిన మహాపురుషులలో జవహర్ లా లాకడనుట నిర్వివాదమైన అంశము.

ఫిల్లెస్ డే కి ఆంధ్రీకరణముగా బాలలదినోత్సవ మని ఎవ రెప్పుడు పేర్కొనిరో కాని బాలలు అనగా ఆడుపిల్లలేకాని మగపిల్ల అని యర్థము చెప్పుటకే తోకాన ఆస్కారములేదు. బాల దినోత్సవము అనదగును. లేదా ఆంగ్లపదమునే ఉపయోగించుట మేలు.

—* సమాలోచన - శుభాకాంక్షలు *—

ప్రభుత్వాస్థాన కవి డా. శ్రీ దాశరథి.

సమాలోచన అందినది. జమదగ్నిగారి 'సాహిత్య విమర్శ' మధుసూపంతులవారి 'తెలుగువారి సరస్వతి' చదివాను. అద్భుతంగా ఉన్నాయి వ్యాసాలు. మిగతావి చదువుతాను. అనేక వ్యయప్రయాసలతోర్చి తాము జాతీయసాంస్కృతిక పక్షపత్రికను వెలువరిస్తున్నందుకు అభినందనలు. తమ పత్రికకు అశేష పాఠకజనాదరాభిమానములు లభించుగాక. మిక్కిలి ఫలించుగాక. శుభాకాంక్షలతో

— మీ దాశరథి,

శ్రీ దివాకర్ల వెంకటావధానిగారు, హైదరాబాదు.

తమరు దయతో పంపిన సమాలోచన ప్రారంభ సంచిక చేరినది. ఆరంభోత్సవ మునకు అనారోగ్యమున రాణకపోవుచున్నాను. పత్రికలోని వ్యాసములు, తమ ఆశయములు చూచితిని. ఇట్టి ఉన్నతాదర్శములతో గూడిన పత్రిక యిప్పుడు తెలుగు దేశమున అత్యంతావశ్యకమైయున్నది. ఆ అవశ్యకతను వేదవిద్యావికారదులు, అనుభవజ్ఞులు, ఉభయభాషాపండితులునైన తాము తీర్చబూనుట చాలముదావహము. పత్రికా నిర్వహణము క్షేత్రకరమయ్యు తమ సంకల్పబలముచే సీపత్రిక చిరకాలము నిర్విఘ్నముగా సాగి దేశమున ఉన్నతాదర్శములు నెలకొల్ప జాలునని ఆసించుచున్నాను.

డాక్టరు వి. వి. యల్. నరసింహారావుగారు, మాచర్ల.

'సమాలోచన' లో ప్రచురితమైన రచనలు చూచితిని. ఉన్నతస్థాయిలో శున్నవి. మీరు ప్రారంభించిన కార్యము నిర్విఘ్నముగా జరగగల దను విశ్వాసము కలుగుచున్నది.

—* రచయితలకు మనవి *—

సంతోషముగను, సామనస్యముతోఁ గూడినవిగాను, నుండు విమర్శనాత్మక రచనలకు స్వాగతము. గ్రంథవిమర్శకుఁ బ్రాముఖ్యము. బౌద్ధిత్వము మీఱని అభిప్రాయ భేదములకు సముచిత గౌరవము. వాఙ్మయమునఁ జేరఁదగు వివిధాంశములపైఁ దమ రచనలు పంపి మాకుఁ జేయూత నీయఁ బ్రార్థన. రచనలు సరళ గ్రాంథికములోఁ గాని, శిష్టవ్యావహారికములోఁ గాని యుండవచ్చును.

వివాదాస్పదములుగాని, చట్టబద్ధమైన, మత, రాజకీయ, ఆర్థిక, శాస్త్రీయ, విజ్ఞాన, పారమార్థిక, సాహిత్యాద్యులకు సంబంధించి వివిధ ప్రక్రియలకుఁ జెందిన ఏవిషయములమీఁది రచనలనైనఁ బ్రచురించుట మా యభిలాష.

రచన మాకుఁ జేరిన వారము రోజులలోఁ బ్రచురణకు స్వీకరించిన విషయము రచయితలకుఁ దెలుపఁబడును. స్వీకరింపఁబడని రచనలు త్రిప్పిపంపుటకు తగిన తపాలాస్టాంపులు రచనలతోపాటు పంపవలయును.

క్రొత్త పుస్తకములను రెవ్వుకి పంపువారు రెండు కాపీలు పంపఁగలరు. పంపఁబడిన ప్రతి పుస్తకము మీఁదను వీలయినగతవఱకు రెవ్వు ప్రచురింపఁబడును.

**GOVT. LIBRARY
RAJAHMUNDY**

Edited and Published by B. Sitarama Sastry & Printed at
B. V. & Co. Press, Innispet, Rajahmundry-1.